

Toelichting wijzigingen & ontwikkelingen Milieu en Arbo wet- en regelgeving

Floor Ham
Ferdie Moes

13 april 2017

Wijzigingen Arbowetgeving

Persoonlijke beschermingsmiddelen

Richtlijn 89/686/EEG betreffende persoonlijke beschermingsmiddelen

- > Per 21 april 2018 zal de huidige PBM-richtlijn worden ingetrokken. Vanaf die datum is de nieuwe PBM-verordening meteen van kracht. De verordening heeft rechtstreekse werking vanuit Europa. Dat houdt in dat de EU-lidstaten de bepalingen in de verordening niet omzetten in nationale wetgeving. Zij hebben twee jaar de tijd om bestaande tegenstrijdige nationale wetgeving terug te trekken en eventuele verwijzingen daarnaar aan te passen.

Belangrijkste wijzigingen:

1. De categorieën waarin de PBM worden ingedeeld zijn aangepast. Zo is de lijst met complexe PBM, ook wel categorie 3 genoemd, uitgebreid met PBM voor gehoorbescherming.
2. Het gebied waarop de verordening van toepassing is, is breder ten opzichte van de oude richtlijn. PBM voor particulier gebruik en PBM die online verkocht zijn, vallen ook onder de verordening.
3. Certificaten die worden afgegeven door testinstituten – de zogenoemde notified bodies – zijn nog maar voor een bepaalde tijd geldig. Dat houdt in dat PBM daarna verplicht opnieuw getest en gecertificeerd moeten worden. Als een leverancier dit niet doet, dan plegen ze een economisch delict.
4. De certificeringsinstituten krijgen ook nieuwe eisen, zo weet een producent of gebruiker dat het instituut ook aan de laatste eisen voldoet.
5. Conformiteitsverklaringen moeten door uw leverancier meegeleverd worden met de producten. In een conformiteitsverklaring geeft de producent aan dat het product voldoet aan alle eisen.
6. De verantwoordelijkheden en verplichtingen in de handelsketen worden duidelijker beschreven door een verscherpt markttoezicht. Niet alleen de producenten, maar ook importeurs en distributeurs zijn verantwoordelijk voor de verkochte PBM. Dankzij deze wijziging weten niet alleen producenten en handelaars waar zij voor verantwoordelijk zijn, maar weet u als bedrijf ook wat u van uw leverancier mag verwachten.

Arboregeling

Aanpassing grenswaarden per 1 maart 2017

Lagere grenswaarde chroom-VI en bisfenol A

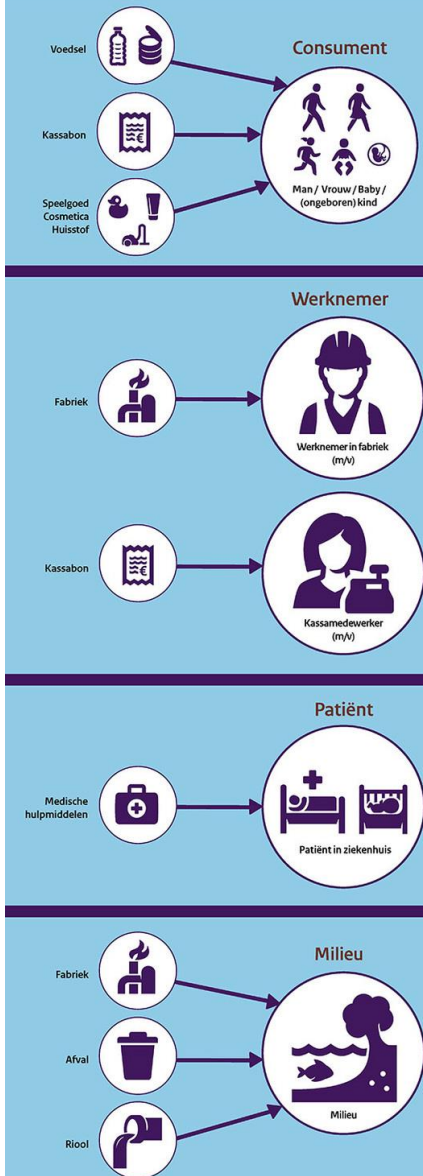
Er zijn twee nieuwe wettelijke grenswaarden vastgesteld, namelijk voor:

- > Bisfenol A van 10 mg/m³ naar 2 mg/m³
- > De groep Chroom VI-verbindingen

Voor Chroom VI wordt een grenswaarde ingesteld voor alle verbindingen welke 1 microgram/m³ bedraagt.

Een onderscheid naar oplosbaar en onoplosbaar is daarmee komen te vervallen. Bovendien is de grenswaarde aanzienlijk lager dan voorheen.

Hoe kunnen mens en milieu in aanraking komen met Bisfenol A? *

* Let op: niet alle bronnen dragen evenveel bij aan de blootstelling.

SZW niet-limitatieve lijst van CMR stoffen

Ieder half jaar wordt er een nieuwe SZW lijst van CMR stoffen gepubliceerd

- > SZW niet-limitatieve lijst van voor de voortplanting giftige stoffen
- > SZW lijst met kankerverwekkende stoffen en processen
- > SZW lijst met mutagene stoffen

*Wanneer bedrijven deze stoffen gebruiken geldt hier aanvullende registratie voor:
Welke werknemer wordt hoe vaak aan welke stof blootgesteld? Etc.*

REACH

Vier stoffen toegevoegd aan lijst 'substances of very high concern'

Door ECHA zijn vier stoffen toegevoegd aan de zogenaamde 'substances of very high concern' lijst toegevoegd. Deze zijn:

- > 4,4'-isopropylidenedfenol (bisfenol A; BPA)
- > Nonadecafluorodecaanzuur en de natrium en ammonium zouten hiervan p-(1,1-dimethylpropyl)fenol
- > 4-heptylfenol (het betreft verbindingen met een lineaire of vertakte keten van 7 covalent gebonden koolstofatomen op positie 4 ten opzichte van de fenolgroep)

Werkt u met deze stoffen? Neem dan notie van deze nieuwe status. Na het toevoegen van stoffen aan de 'kandidatenlijst' volgt vaak het toevoegen van die stof aan de autorisatielijst.

Ontwikkelingen Arbowetgeving

Wijziging Arbowet

De Eerste Kamer heeft op 24 januari ingestemd met de wijziging van de Arbowet. Waarschijnlijk treedt deze **1 juli 2017** inwerking.

Belangrijkste wijzigingen:

- > De werknemer heeft directe toegang tot de bedrijfsarts via een 'open spreekuur'
- > De bedrijfsarts moet iedere werkplek kunnen bezoeken.
- > Vastleggen afspraken met arbodienstverlening in een contract
 1. Bedrijfsarts toegang tot iedere werkplek
 2. Wijze waarop arbodienst en/of bedrijfsarts zijn wettelijke taken kan uitvoeren.
 3. Wijze waarop toegang tot bedrijfsarts, preventiemedewerker en OR georganiseerd is
 4. Recht op second opinion
 5. Klachtenprocedure arbodienst
 6. Wijze waarop om wordt gegaan met meldingsplicht beroepsziekten
- > De werkgever heeft instemmingsrecht nodig van de OR (*Geldt niet voor de zittende*)
 1. Keuze van de persoon van de preventiemedewerker
 2. Positionering van de preventiemedewerker in de organisatie
- > Preventiemedewerker heeft als taak om te adviseren aan en samen te werken met de bedrijfsarts en de arbodienst

Wijzigingen Milieuwetgeving

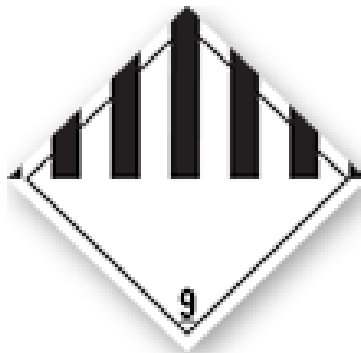
Opslag verpakte gevaarlijke stoffen: PGS 15: 2016 (1)

- Generieke mogelijkheid tot het gemotiveerd afwijken (gelijkwaardigheid) of om een ander veiligheidsniveau (hoger of lager) te realiseren;
- Ondergrens voor CMR stoffen opgehoogd van 1 kg naar 25 kg (conceptversie was dat nog 1.000 kg);

Opslag verpakte gevaarlijke stoffen: PGS 15: 2016 (2)

- Meer mogelijkheden om "aanverwante stoffen en koopmansgoederen" op te slaan binnen een opslagvoorziening
- Vrijstelling voor tijdelijke opslag van gelimiteerde (LQ) en of vrijgestelde (EQ) verpakte gevaarlijke stoffen.
- Uitsluitend de waterbezwaarlijke stoffen welke zijn ingedeeld in ADR-klasse 9 vallen onder de werkingssfeer van PGS 15

Toetsen waterbezwaarlijkheid bij lozen afvalwater

Wettelijk kader:

- Waterwet (vergunningplicht lozen op oppervlaktewater)
- Regeling Omgevingsrecht – BBT documenten
 - Algemene BeoordelingsMethodiek 2016 *Beoordelen van emissie stoffen en preparaten in afvalwater*
 - Handboek Immissietoets 2016 *Toetsing van lozingen op effecten voor het oppervlaktewater*

Belangrijkste wijziging:

Bij de herziening ging het in hoofdzaak om de aanpak van zeer zorgwekkende stoffen (ZZS). ZZS moeten met voorrang worden aangepakt en het streven is om deze te weren uit de leefomgeving.

ZZS stoffen:

- kankerverwekkend (C)
- mutageen (M)
- giftig voor de voortplanting (R)
- persistent, bioaccumulerend en giftig (PBT)
- zeer persistent en zeer bioaccumulerend (vPvB)
- soortgelijke zorg (zoals hormoonverstorende stoffen)

Uitvoering: Voor bedrijven betekent dit in ieder geval dat zij, in het geval van het lozen van chemische stoffen/mengsels in het afvalwater, de waterbezwaarlijkheid hiervan opnieuw moeten toetsten bij een aanvraag omgevingsvergunning milieu.

Energiebesparing

Wettelijk kader:

Richtlijn 2012/27/EU – Verplichting tot uitvoering energie-audit:

Tijdelijke regeling implementatie artikelen 8 en 14 Richtlijn energie-efficiëntie

Activiteitenbesluit afdeling 2.6

Activiteitenregeling bijlage 10 (erkende maatregelen)

Aanleiding:

Nederland haal Europese klimaatdoelen niet. Komende jaren meer nadruk op handhaving van het energiebeleid.

Niet vergunningplichtige bedrijven dienen:

- Alle energiebesparende maatregelen nemen die zich binnen vijf jaar terugverdienen.
- Alle erkende maatregelen nemen die voor hun branche gepubliceerd zijn in de lijst met erkende maatregelen.

Belangrijk: MJA, CO₂ prestatieladder (vanaf trede 3 gecertificeerd) en ISO 50001 managementsysteem voor energie, geen verplichting tot audit.

Activiteitenbesluit en regeling

Stookinstallaties

Middelgrote stookinstallaties (1 – 50 MW) geplaatst of in gebruik genomen voor 1 april 2010 moeten per 1 januari 2017 aan de vereisten van het Activiteitenbesluit voldoen (NO_x 70 mg/m³).

Maatwerkmogelijkheid vanaf 1 januari 2017 in het Activiteitenbesluit opgenomen. Uitsluitend bedoeld voor overbruggen tijd waarin nog niet aan de eis kan worden voldaan. Het is niet mogelijk om maatwerk aan te vragen om daarmee te voorkomen om in de noodzakelijke maatregelen te investeren.

Nederlandse Emissie Richtlijn (Ner)

Per 1 januari 2016 opgenomen in het Activiteitenbesluit. Bedrijven die maatwerk in vergunning hebben die afwijkend is van eisen in Ner, dienen maatwerk aan te vragen.

Meer bedrijven onder algemene regels

Bedrijven die in 2016 onder activiteitenbesluit zijn komen te vallen:

- Ziekenhuizen (niet academisch), indien er minder dan 1.000 kg desinfectiemiddelen of CMR-stoffen worden opgeslagen.
- Gieterijen
- Hondenkennels
- Asbestverwijderingsbedrijven

Ontwikkeling Milieuwetgeving

Luchtemissies: Koelinstallaties

Belangrijkste ontwikkelingen:

- HCFK's reeds uitgefaseerd
- Verdere geleidelijke uitfasering niet-natuurlijke koudemiddelen (HFK's)
- Overschakeling op natuurlijke koudemiddelen (ammoniak, koolstofdioxide (CO₂)) noodzakelijk

Per 2020 uitfasering van installaties met de volgende hoeveelheid koudemiddel:

R23 ; 2,702 kg
R125 ; 11,429 kg
R143a ; 8,949 kg
R404a ; 10,199 kg
R419a ; 13,482 kg
R507a ; 10,038 kg

Gevolgen:

Bedrijven die koudevraag hebben, dienen rekening te houden met geleidelijke uitfasering richting 2020. Bestaande systemen dienen te worden gereviseerd of vervangen te worden. Voor veel bedrijven zal dit leiden tot kortere afschrijfperiodes en grotere investeringen.

Derde Landelijk afvalbeheerplan (LAP)

In het Landelijk afvalbeheerplan (LAP) beschrijft het Rijk hoe Nederland omgaat met afval

Volgens de Wet milieubeheer moet in Nederland iedere 6 jaar opnieuw een afvalbeheerplan worden vastgesteld. Op dit moment geldt nog het tweede LAP. Op dit moment ligt LAP 3 ter inzage tot en met 7 november.

Belangrijkste wijzigingen in LAP 3:

- Meer aandacht zijn voor circulair denken met onderwerpen als hoogwaardige recycling, afval of grondstof en het verhogen van minimumstandaarden voor verwerking van afval.
- Van een afvalbeheersplan tot een materialenplan. Daarin zijn producenten verantwoordelijk om hun productieproces zo in te richten en hun producten zo te ontwerpen dat hergebruik en recycling optimaal mogelijk is.
- Aanscherping van enkele minimumstandaarden voor de verwerking van een afvalstroom.
- Mogelijkheid de minimumstandaard tussentijds aan te passen.

De bedoeling is dat het LAP 3 eind 2017 in werking zal treden. Vanaf dat moment zullen de uitgangspunten geïmplementeerd worden in algemene regels (zoals het Activiteitenbesluit).

Richtlijn (EU) 2016/2284 betreffende de vermindering van de nationale emissies van bepaalde luchtverontreinigende stoffen

Vanuit Europa nieuwe emissiereductieverbintenissen voor:

- zwaveldioxide (SO₂)
- stikstofoxiden (NO_x)
- vluchtige organische stoffen
- ammoniak (NH₃)
- fijnstof (PM_{2,5})

Lidstaten zijn verplicht om nationale programma's ter beheersing van de luchtverontreiniging op te stellen, vast te stellen en uit te voeren en om de emissies van die verontreinigende stoffen en de andere verontreinigende stoffen te monitoren en te rapporteren.

De richtlijn moet uiterlijk op 1 juli 2018 in Nederlandse regelgeving zijn opgenomen. De nationale emissiereductieverbintenissen zoals opgenomen in de richtlijn gelden van 2020 tot en met 2029 en vanaf 2030 en verder.

Het is waarschijnlijk dat implementatie in de Nederlandse wetgeving plaats zal vinden in de Wet luchtkwaliteit en in het Activiteitenbesluit.

De gevolgen hiervan zullen naar alle waarschijnlijkheid een verdere aanscherping van de emissie-eisen in vergunningen en het Activiteitenbesluit en regeling tot gevolg hebben.

Dank voor uw aandacht!